

ВИСНОВОК

на проект Закону про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення у зв'язку із прийняттям Закону України "Про водовідведення та очищення стічних вод" (реєстр. № 13642 від 15.08.2025), внесений Кабінетом Міністрів України

За дорученням Голови Верховної Ради України Комітет з питань екологічної політики та природокористування відповідно до предметів відання на своєму засіданні 29 жовтня 2025 року (протокол № 246) розглянув законопроект про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення у зв'язку із прийняттям Закону України "Про водовідведення та очищення стічних вод" (реєстр. № 13642 від 15.08.2025), внесений Кабінетом Міністрів України, і відмічає.

Метою законопроекту визначено встановлення на законодавчому рівні адміністративної відповідальності за правопорушення у сфері водовідведення.

Законопроектом пропонується внести зміни до статей 61, 221 Кодексу України про адміністративні правопорушення в частині визначення суми штрафів, які будуть накладатися на громадян та посадових осіб за пошкодження гідротехнічних споруд і пристроїв, об'єктів і систем централізованого водовідведення, порушення правил їх експлуатації та встановлених режимів роботи штучних водних об'єктів, водогосподарських систем та систем централізованого водовідведення.

Також пропонується доповнити Кодекс України про адміністративні правопорушення статтею 82⁹ «Порушення правил первинного обліку у сфері водовідведення», якою передбачається запровадити адміністративну відповідальність за порушення правил первинного обліку стічних вод, які надходять до систем централізованого водовідведення, обсягів утворення, обробки, зберігання та повторного використання осадів стічних вод, а також статтею 154¹ «Порушення законодавства у сфері водовідведення», якою буде запроваджено адміністративну відповідальність за порушення законодавства у сфері водовідведення та визначено суму штрафів за такі порушення.

Міністерство розвитку громад та територій України підтримує прийняття законопроекту. У своєму листі до Комітету зазначило, що прийняття законопроекту дозволить запобігти погіршенню якості очищення стічних вод та забрудненню навколишнього природного середовища, а також забезпечить

споживачів якісною питною водою, яка повинна відповідати санітарним нормам та правилам.

Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України та Державна екологічна інспекція України надали зауваження та пропозиції до законопроекту.

Щодо викладення в новій редакції статті 61 Кодексу України про адміністративні правопорушення «Пошкодження гідротехнічних пристроїв, об'єктів і систем централізованого водовідведення, порушення правил їх експлуатації та встановлення режимів роботи штучних водних об'єктів, водогосподарських систем та систем централізованого водовідведення».

Мінекономіки і Держекоінспекція пропонують у назві та тексті статті 61 слова «централізованого водовідведення» замінити словами «систем водовідведення», що відповідатиме абзацу восьмому частини першої статті 29 Закону України «Про водовідведення та очищення стічних вод».

Мінекономіки пропонує також розмір штрафів встановити для громадян – від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб – від двохсот до трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Внесення зазначених змін забезпечить посилення адміністративної відповідальності за порушення вимог природоохоронного законодавства у сфері охорони і раціонального використання вод та відтворення водних ресурсів, усунення дисбалансу між фактичним розміром заподіяної навколишньому природному середовищу шкоди та сумою існуючих штрафів.

Щодо доповнення Кодексу України про адміністративні правопорушення новою статтею 82⁹ «Порушення правил первинного обліку у сфері водовідведення».

Держекоінспекція зазначила, що адміністративна відповідальність за порушення правил ведення первинного обліку кількості вод, що забираються з водних об'єктів і скидаються до них, та визначення якості вод, що скидаються вже встановлена статтею 60 Кодексу України про адміністративні правопорушення «Порушення правил водокористування».

Притягнення до адміністративної відповідальності за порушення правил ведення первинного обліку та здійснення контролю за операціями поводження з відходами або неподання чи подання звітності щодо утворення, використання, знешкодження та видалення відходів з порушенням встановлених строків, а так само порядку подання такої звітності також врегульовано статтею 82¹ Кодексу України про адміністративні правопорушення «Порушення правил ведення первинного обліку та здійснення контролю за операціями поводження з відходами або неподання чи подання звітності щодо утворення, використання, знешкодження та видалення відходів».

З огляду на вищевикладене, Держекоінспекція пропонує замість доповнення новою статтею 82⁹ внести відповідні зміни до статей 60 та 82¹ Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Щодо доповнення Кодексу України про адміністративні правопорушення статтею 154¹ «Порушення законодавства у сфері водовідведення».

Мінекономіки і Держекоінспекція зазначають, що у статті 154¹ необхідно уточнити перелік дій з порушень законодавства у сфері водовідведення, що тягнуть за собою накладення штрафу, оскільки прийняття запропонованої редакції може призвести до неоднозначності тлумачень цієї статті та положень статті 29 Закону України «Про водовідведення та очищення стічних вод».

Щодо внесення змін до статей 221 «Районні, районні у місті, міські чи міськрайонні суди (судді)» та 242¹ «Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів» Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Комітет звертає увагу, що законопроектом шляхом внесення змін до статей 221 та 242¹ Кодексу пропонується надати право розглядати справи про адміністративні правопорушення, передбачені статтями 61, 82⁹ та 154¹, суддям районних, районних у місті, міських чи міськрайонних судів, а також одночасно і центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, тобто Державній екологічній інспекції України, що не може бути реалізовано.

Держекоінспекція також відмітила, що це в свою чергу може призвести до правової колізії при накладенні адміністративних стягнень.

Щодо внесення змін до статті 255 «Особи, які мають право складати протоколи про адміністративні правопорушення» Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Шляхом внесення змін до пункту 1 частини першої статі 255 Кодексу України про адміністративні правопорушення пропонується надати право складати протоколи про адміністративні правопорушення, передбачені статтями 61, 82⁹ та 154¹, уповноваженим посадовим особам Державної екологічної інспекції України.

Тобто відповідно до запропонованої редакції законопроекту протоколи, що будуть складені уповноваженими посадовими особами Державної екологічної інспекції України можуть розглядатися як самою Державною екологічною інспекцією України, так і суддями районних, районних у місті, міських чи міськрайонних судів, що призведе до правової колізії та дублювання повноважень.

Більше того, недоцільним є внесення змін до пункту 7 частини другої статті 255 Кодексу України про адміністративні правопорушення в частині надання повноважень громадським інспекторам з охорони довкілля складати протоколи про адміністративні правопорушення, передбачені статтями 61, 82⁹ та 154¹. Повноваження, якими наділені громадські інспектори з охорони довкілля наразі не передбачають проведення перевірок гідротехнічних споруд, і пристроїв, об'єктів і систем централізованого водовідведення.

Міністерством фінансів України законопроект підтримується.

Враховуючи вищевикладене, Комітет ухвалив висновок та прийняв рішення:

1. Рекомендувати Комітету з питань правоохоронної діяльності внести пропозицію до Верховної Ради України законопроект про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення у зв'язку із прийняттям Закону України "Про водовідведення та очищення стічних вод" (реєстр. № 13642 від 15.08.2025), внесений Кабінетом Міністрів України, прийняти за основу, з урахуванням пропозицій і зауважень, викладених у цьому висновку.

2. Висновок направити до Комітету з питань правоохоронної діяльності.

Голова Комітету

О. БОНДАРЕНКО

